20/10/2021

Στον Οικουμενικό Πατριάρχη αίτημα για την επιστροφή συνόλου του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Δονάτου από τη Βενετία στην Παραμυθιά

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Το αίτημα της επιστροφής του συνόλου του Ιερού Σκηνώματος του Πολιούχου και Προστάτη της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Παραμυθίας, Αγίου Δονάτου, Επισκόπου Ευροίας του Θαυματουργού, από τη Βενετία στον ομώνυμο Μητροπολιτικό Ναό στη Μαρτυρική Πόλη της Παραμυθιάς έθεσε ο Δήμαρχος Σουλίου κ. Ιωάννης Καραγιάννης στον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο κατά τη συνάντηση την οποία είχαν στο Φανάρι.

Γραφείο ρεπορτάζ ope.gr

Αρχικά, ο Δήμαρχος Σουλίου και τα μέλη της αντιπροσωπείας προσκύνησαν στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου και στη συνέχεια έγιναν δεκτοί από τον Οικουμενικό Πατριάρχη **κ.κ. Βαρθολομαίο,** ο οποίος τους καλωσόρισε εγκαρδίως στην έδρα της Μητρός Εκκλησίας.

Στη συνομιλία που ακολούθησε, ο **Δήμαρχος Σουλίου** αφού ευχαρίστησε τον Παναγιώτατο για την ευκαιρία της συναντήσεώς τους, του μετέφερε τα σέβη και την αγάπη του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου **κ. Τίτου,** καθώς και τις θερμότερες ευχές των δημοτών του Δήμου Σουλίου για μακροημέρευση και ευημερία, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των 30 ετών από την εκλογή του ως ο 270ος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης, το 1991.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης με τη σειρά του ζήτησε από τον κ. Δήμαρχο να μεταφέρει τις θερμές ευχές του προς τον Σεβ. Μητροπολίτη κ. Τίτο, καθώς και την πατρική αγάπη και τις ευχαριστίες του προς τους πολίτες του Δήμου Σουλίου.

Αίτημα η επιστροφή του συνόλου του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Δονάτου

Ακολούθως η συζήτηση επικεντρώθηκε στην πιθανότητα της επιστροφής του συνόλου του Ιερού Σκηνώματος του Πολιούχου και Προστάτη της Μητροπολιτικής Περιφέρειας, Αγίου Δονάτου, Επισκόπου Ευροίας του Θαυματουργού, στον ομώνυμο Μητροπολιτικό Ναό στη Μαρτυρική Πόλη της Παραμυθιάς. Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης διαβεβαίωσε το Δήμαρχο Σουλίου ότι θα προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες και επαφές με την Ρωμαιοκαθολική

Εκκλησία για την προώθηση του εν λόγω αιτήματος.

Ο Δήμαρχος Σουλίου τέλος **παρέδωσε πρόσκληση στον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο** με την παράκληση να επισκεφθεί και να ευλογήσει τον τόπο μας και τη μαρτυρική Πόλη της Παραμυθιάς κατά την ημέρα της μνήμης του Αγίου Δονάτου Επισκόπου Ευροίας του Θαυματουργού, ή όταν το πρόγραμμά Του το επιτρέψει.

Μεταξύ των λοιπών θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν ανάδειξη της **τοπικής Αγιολογίας**, καθώς και ζητήματα θρησκευτικού και πολιτισμικού τουρισμού.

Ο Δήμαρχος στη συνέχεια προσευχήθηκε ενώπιον της κεντρικής κλειστής Πύλης του Πατριαρχείου, τόπο του απαγχονισμού του Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε’, και κατόπιν επισκέφθηκε τη Μεγάλη του Γένους Σχολή η οποία λειτουργεί αδιάλειπτα από το 1454, το Αγίασμα της Παναγίας των Βλαχερνών όπου πρωτοψάλθηκε ο Ακάθιστος Ύμνος, την Αγία Σοφία, την Αγία Ειρήνη, ενώ διέσχισε και τη Μεγάλη Οδό του Πέρα όπου διασώζονται κτίρια του 19ου αιώνα, κυρίως όμως οι Ναοί της Παναγίας και της Αγίας Τριάδας, καθώς και τα δύο ρωμαίικα σχολεία του Ζαππείου και του Ζωγραφείου.

Η περιπέτεια του σκηνώματος του Αγίου Δονάτου

Ο Άγιος Δονάτος έζησε σ’ ένα πολιτισμικό περιβάλλον, όπως η Ήπειρος, περί τα τέλη του 4ου αιώνα, η οποία ευρισκόταν στο όριο μεταξύ της Ελληνικής και της Λατινικής γλωσσολογικής περιοχής. Έχοντας εισέλθει με καθυστέρηση στο Συναξάριον της Κωνσταντινουπόλεως, το αρχικό αγιογραφικό του dossier συνετέθη σε ελληνική γλώσσα, αλλά, όπως έδειξε η Enrica Follieri, αυτό συνέβη

κατά ένα τμήμα στη Μεσημβρινή Ελληνόφωνη Ιταλία και ακριβώς στην Καλαβρία, όπου η πόλη της Ευροίας (σήμερα Umbriatico) διεκδικούσε την ίδρυσή της από πρόσφυγες της ομώνυμης πόλεως της Ηπείρου. Το σκήνωμα του μυροβλήτου αυτού Αγίου, όπως μας πληροφορούν ο Ανδρέας Dandolo και ο Pietro Calo από την Chioggia, το έφερε στη λιμνοθάλασσα το έτος 1126 ο Δόγης Δομήνικος Μιχαήλ (Michiel), επιστρέφοντας από την ίδια αποστολή στην Παλαιστίνη (1122-1125), κατά την οποία είχε αφαιρέσει από τη Χίο το σκήνωμα του Αγίου Ισιδώρου, σε μία στιγμή οξείας διαμάχης με τον Ιωάννη Β΄ Κομνηνό. Παίρνοντάς το από το Ιονικό νησί της Κεφαλλονιάς το τοποθέτησε στο Μουράνο, στην επισκοπή του Torcello, στο ναό της Παναγίας (Santa Maria), που ετοιμαζόταν να ανοικοδομήσει σε ευρύτερη μορφή. Το σκήνωμα του Αγίου είναι ενδεδυμένο με επισκοπικά άμφια και η κάρα αυτού καλυμμένη από ένα γύψινο προσωπείο, φτιαγμένο το έτος 1964. Σήμερα ευρίσκεται επάνω στην κεντρική Αγία Τράπεζα της Βασιλικής, ενώ ως το έτος 1719 ευρισκόταν στο προσκείμενο Βαπτιστήριο και υπήρξε αντικείμενο αναγνωρίσεως το έτος 1991.

Το λείψανο μετακομίσθηκε από την Ήπειρο περί τα τέλη του 6ου αιώνα, εξαιτίας των ομαδικών μεταναστεύσεων των Ιλλυρικών πληθυσμών, που είχαν προκληθεί από την αβαροσλαβική επιδρομή. Οδηγούμενοι από τους Επισκόπους των τοπικών Εκκλησιών τους και παίρνοντας μαζί τους τις ιερές μνήμες της πατρίδας τους, έψαχναν καταφύγιο στις νησιωτικές ζώνες.

Γνωρίζουμε από τον κατάλογο της αλληλογραφίας του Πάπα Γρηγορίου του Διαλόγου ότι ο πληθυσμός της Ευροίας με τον Επίσκοπο Ιωάννη είχε καταφύγει στην Κέρκυρα, στην πόλη της Κασσιώπης, στη βορειοανατολική ακτή του νησιού, δημιουργώντας ευαίσθητα θέματα κανονικής-εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας στον τοπικό Επίσκοπο, τον Alcisone. Ο Πάπας επιβεβαιώνει στον τελευταίο την ακεραιότητα και κανονικότητα της επισκοπικής του δικαιοδοσίας, τονίζοντας πάντως το δικαίωμα του Επισκόπου Ιωάννου Ευροίας να εγκατασταθεί στην Κέρκυρα με τους Χριστιανούς του και να τοποθετήσει το λείψανο στην τοπική εκκλησία, την αφιερωμένη στον Άγιο Ιωάννη. Οι πηγές μας αφήνουν στο σκοτάδι σχετικά με τις περιπέτειες του λειψάνου ανάμεσα στην αρχή του 7ου αιώνα, όταν εμφανίζεται στην Κέρκυρα, και το πρώτο τέταρτο του 12ου αιώνα, όταν το ευρίσκουμε αντίθετα στο κοντινό νησί της Κεφαλλονιάς, έτσι ώστε ο A. Niero να αμφιβάλει για το αν πρόκειται για το ίδιο.

Η Follieri παρατηρεί ευκαιριακά ότι η Βενετσιάνικη λατρεία για τον Άγιο Δονάτο, που έφθασε στη λιμνοθάλασσα με το σώμα του μυροβλήτου Αγίου, άφησε ανέγγιχτη την προσωπική φυσιογνωμία του Ηπειρώτη Επισκόπου, τη συγκεχυμένη, αντίθετα, στο υπόλοιπο του Λατινικού κόσμου από την ομοιότητα στις προσωπικές του περιπέτειες, όπως ήδη εμφανίζεται στην Ιταλοελληνική παράδοση, προς εκείνες του ομώνυμου Επισκόπου του Αρητίου (Arezzo), που εμαρτύρησε την εποχή του Ιουλιανού του Αποστάτου.

Τα Βενετσιάνικα ημερολόγια αναφέρουν την εορτή του Αγίου στις 30 Απριλίου, την ίδια ημερομηνία της μνήμης του Αγίου στο Συναξάριον της Κωνσταντινουπόλεως, ενώ ήδη η Λατινική μετάφραση της Vita brevior και η Ιταλοελληνική Vita amplior (όπως ακριβώς τα Ιταλό-ελληνικά μηναία) τοποθετούν τη γενέθλια ημέρα του στις 7 Αυγούστου, που είναι όμως η ημερομηνία του μαρτυρίου του Αρετινού Επισκόπου (Arezzo).

Η μετακομιδή μέρους των Ιερών λειψάνων

Μέρος του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Δονάτου διά των ενεργειών του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παραμυθίας κ. Τίτου , μετεκομίσθη στις 29 Σεπτεμβρίου 2000 από την Εκκλησία της Παναγίας του Murano της Βενετίας στην Παραμυθιά και τοποθετήθηκε με ευλάβεια στο ομώνυμο μεγαλοπρεπή Ιερό Ναό.

Η μνήμη του τελείται την 30ην Απριλίου και η ανακομιδή των λειψάνων του την 29ην Σεπτεμβρίου.

Πολλοί ναοί έχουν κτισθεί προς τιμήν του καθώς και ο μεγαλοπρεπής Μητροπολιτικός Ιερός Ναός της Παραμυθιάς. Αλλά και πολλοί κάτοικοι της Ιεράς Μητροπόλεως Παραμυθίας και της γύρω περιοχής φέρουν το όνομα Δονάτος.

Στιγμιότυπο από την ημέρα της μετακομιδής του Ιερού λειψάνου (φωτο: Ramythia online)